ВАЗОРАТИ МОЛИЯИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ФАРМОИШ

аз «01» 02 соли 2023 №13

Дар бораи Дастурамал «Оид ба таҳияи нишондиҳандаҳои Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2024-2026» (марҳилаи 1)

Мутобиқи моддаи 37 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон», банди 1 фармоиши Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 декабри соли 2022, №106-ф ва банди 12 Низомномаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 апрели соли 2015, №187 тасдиқ гардидааст,

ФАРМОИШ МЕДИҲАМ:

1. Дастурамал «Оид ба таҳияи нишондиҳандаҳои Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2024-2026» (марҳилаи 1) тибқи замима тасдиқ карда шавад.
2. Дастурамали мазкур барои корбарӣ ба вазорату идораҳои дахлдор ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ирсол карда шавад.
3. Сардорони сарраёсат, раёсат ва шуъбаҳои дастгоҳи маркарзии Вазорати молия, сарраёсатҳои молия дар ВМКБ, вилоятҳои Суғду Хатлон, шаҳри Душанбе ва раёсатҳои молия дар шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ вазифадор карда шаванд, ки ҷиҳати риояи Дастурамали мазкур чораҳои зарурӣ андешида, дар мӯҳлатҳои муқарраршуда маълумоти заруриро ба сохторҳои дахлдори Вазорат пешниҳод намоянд.
4. Сохторҳои дахлдори Вазорати молия, ки масъули банақшагирии даромад ва хароҷот мебошанд, маълумоти заруриро оид ба таҳияи буҷет дар мувофиқа бо сарпарастони соҳа барои муайян намудани ҳадди ниҳоии

даромад ва хароҷоти буҷети давлатӣ (аз рӯйи буҷетҳои ҷумҳуриявӣ, маҳаллӣ, маблағҳои махсус ва лоиҳаҳои давлатии сармоягузорӣ) таҳия намуда, рақамҳои ҷамъбастиро ба Сарраёсати буҷети давлатӣ пешниҳод намоянд.

5. Сарраёсатҳои буҷети давлатӣ ва сиёсати андоз ва пардохтҳои давлатӣ ҳадди ниҳоии даромад ва хароҷоти буҷети давлатиро барои баррасӣ ба Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетӣ дар мӯҳлатҳои муқаррашуда пешниҳод намояд.

6. Бо мақсади саривақт таҳия намудани лоиҳаи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли 2024 ва нишондиҳандаҳои он барои солҳои 2025-2026 сарраёсатҳои буҷети давлатӣ ва сиёсати андоз ва пардохтҳои давлатӣ ҳангоми ба вуҷуд омадани зарурат метавонад маълумоти иловагиро талаб намояд.

7. Назорати иҷрои фармоиши мазкур ба зимаи роҳбари Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетӣ вогузор карда шавад.

Вазир — Ф. Қаҳҳорзода

Замима
ба фармоиши Вазорати молияи
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 1 феврали соли 2023, №13

Д А С Т У Р А М А Л
оид ба таҳияи нишондиҳандаҳои Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2024-2026
(Марҳилаи 1)

ш. Душанбе 2023

МУНДАРИҶА

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ... 3
2. НАҚШАИ ТАҚВИМИИ ТАҲИЯИ НИШОНДИҲАНДАҲОИ БУҶЕТИ ДАВЛАТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН БАРОИ СОЛҲОИ 2024-2026 ... 5
3. СОХТОРИ ЛОИҲАИ САМТҲОИ АСОСИИ ДАВЛАТИИ МОЛИЯВИЮ БУҶЕТӢ ВА АНДОЗӢ БАРОИ СОЛҲОИ 2024-2026 7
4. ТАШКИЛИ ҶАРАЁНИ ТАҲИЯИ МАРҲИЛАИ СТРАТЕГИИ БАНАҚШАГИРИИ БУҶЕТ АЗ РӮИ СОҲАҲО 9
5. ҲИСОБИ БУҶЕТИ ЗАМИНАВӢ 9
6. ДАРХОСТҲО БАРОИ МАБЛАҒГУЗОРИИ АФЗАЛИЯТҲОИ НАВ..... 11
7. ҲИСОБҲО ВА ТАҚСИМОТИ ҲАДДИ НИҲОИИ ХАРОҶОТ АЗ РӮИ СОҲАҲО 13
8. МУҲОКИМАИ БУҶЕТӢ 13
ЗАМИМАИ №1: ТАМОЮЛИ РУШДИ МАКРОИҚТИСОДӢ ВА ЧОРЧӮБАИ МАКРОФИСКАЛӢ 15
9. ДИГАР НИШОНДИҲАНДАҲО... 18
10. ТАРТИБИ ТАҲИЯИ ДУРНАМОИ ДАРОМАДИ БУҶЕТИ ДАВЛАТӢ 19
ЗАМИМАИ № 2. ДАРХОСТИ МАБЛАҒГУЗОРИИ СТРАТЕГИЯИ МИЁНАМУҲЛАТИ ХАРОҶОТИ СОҲА 21
ЗАМИМАИ №3: ҲАДДИ НИҲОИИ ХАРОҶОТ 31

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Дастурамали мазкур оид ба таҳияи нишондиҳандаҳои Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2024-2026 (минбаъд Дастурамал) ҷиҳати иҷрои моддаи 37 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар асоси фармоиши Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 декабри 2022, №106-ф бо назардошти амали намудани Стртегияи милли рушд то соли 2030, иҷрои Барномаҳои давлатӣ, супоришҳои протоколии маҷлисҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия карда шудааст.

2. Мувофиқи моддаи 38 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ҷараёни таҳияи лоиҳаи буҷети давлатӣ дар ду марҳила амалӣ карда мешавад.

Дар марҳилаи якум Вазорати молия бо иштироки Вазорати рушди иқтисод ва савдо, инчунин дигар вазорату идораҳои дахлдор лоиҳаи Самтҳои асосии сиёсати давлатии молиявию буҷетӣ ва андозиро барои давраи банақшагирии буҷет (дар асоси принсипҳо ва шакли БМХД) таҳия намуда, барои баррасӣ ба Комиссияи доимоамалкунандаи буҷетии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд.

Марҳилаи дуюм таҳияи муфассали лоиҳаи буҷети давлатӣ мутобиқ ба Самтҳои асосии сиёсати давлатии молиявию буҷетӣ ва андозии аз ҷониби Комиссияи доимоамалкунандаи буҷетии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон маъқулдонисташуда ва тақсимкунии ҳадди ниҳоии хароҷот аз рӯйи дархости Тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ (минбаъд ТАМБ) иборат мебошад.

3. Дастурамали мазкур тартиби амалӣ намудани марҳилаи якуми банақшагирии лоиҳаи буҷети давлатӣ, махсусан Самтҳои асосии сиёсати давлатии молиявию буҷетӣ ва андозиро барои солҳои 2024–2026 муайян намуда, давраи аз 1 феврал то 1 июни соли 2023-ро дар бар мегирад.

4. Самтҳои асосии сиёсати давлатии молиявию буҷетӣ ва андозӣ барои давраи миёнамуҳлат дар асоси санадҳои меъёрии ҳуқуқии зерин таҳия мегардад:

- Қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Дар бораи дигар пардохтҳои ҳатмӣ ба буҷет», “Дар бораи боҷи давлатӣ”;
- Кодексҳои андоз ва гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Паём, амрҳо, фармоишҳо ва супоришҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Қарорҳо ва фармоишҳои Ҳукумати Ҷумҳурииии Тоҷикистон;
- Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030
- Барномаҳо, стратегияҳои рушди миллӣ, соҳавӣ ва минтақавӣ;
- Дурнамои миёнамуҳлати рушди иқтисодию иҷтимоӣ;

- Таҳлил, мониторинг ва баҳодиҳии иҷрои буҷет.

5. Таҳияи лоиҳаи Дурнамои асосии сиёсати буҷету андоз аз ҷониби Вазорати молия дар ҳамкорӣ бо Вазорати рушди иқтисод ва савдо, Бонки миллии Тоҷикистон ва вазорату идораҳои дахлдор, ки барои омода намудани дурнамои рушди иҷтимоию иқтисодии кишвар, нишондиҳандаҳои асосии макроиқтисодӣ, дурнамои қурби асъор, таваррум, дурнамои тағйирёбии тарофаҳо барои хизматрасонии субъектҳои монополияҳои табиӣ ва дигар хизматрасониҳои коммуналӣ ваколатдор мебошанд, амалӣ карда мешавад.

6. ТАМБ, ки барои таҳия ва татбиқи сиёсати давлатӣ дар самтҳои дахлдори соҳаи буҷетӣ масъуланд (минбаъд ТАМБ-и асосӣ) чунин муайян шудаанд:

Ҷадвали №1. Самтҳои асосии сиёсати хароҷоти буҷети давлатӣ

СОҲА	САМТҲОИ АСОСИИ СИЁСАТИ ХАРОҶОТИ ДАВЛАТӢ	ВАЗОРАТУ ИДОРАҲОИ ҲАМОҲАНГСОЗ
2. Мудофиа	**1. Мудофиа**	Вазорати мудофиа
3. Мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва тартиботи ҳуқуқӣ	**2. Тартиботи ҷамъиятӣ**	Вазорати корҳои дохилӣ
	3. Сиёсати адлия	Вазорати адлия
	4. Амнияти миллӣ	Кумитаи давлатии амнияти миллӣ
4. Маориф	**5. Маориф ва илм**	Вазорати маориф ва илм
5. Тандурустӣ	**6. Тандурустӣ**	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ
6. Суғуртаи иҷтимоӣ ва ҳифзи иҷтимоӣ	**7. Суғуртаи иҷтимоӣ ва ҳифзи иҷтимоӣ**	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ
7. ХМК, муҳити зист ва хоҷагии ҷангал	**8. Муҳити зист**	Кумитаи ҳифзи муҳити зист
	9. Хоҷагии ҷангал	Агентии хоҷагии ҷангал
8. Фарҳанг ва варзиш	**10. Варзиш**	Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиш
	11. Фарҳанг	Вазорати фарҳанг
	12. Дин	Кумитаи дин, танзими анъана ва ҷашну маросим
	13. Сайёҳӣ	Кумита рушди сайёҳӣ
9. Комплекси сӯзишворию энергетикӣ	**14. Комплекси сӯзишворӣ**	Вазорати саноат ва технологияҳои нав
	15. Комплекси энергетикӣ	Вазорати энергетика ва захираҳои об
10. Кишоварзӣ, моҳидорӣ ва шикор	**16. Кишоварзӣ**	Вазорати кишоварзӣ
	17. Моҳидорӣ	Вазорати кишоварзӣ
11. Саноат ва сохтмон	**18. Саноати кӯҳӣ**	Вазорати саноат ва технологияҳои нав
	19. Сиёсати саноат	Вазорати саноат ва технологияҳои нав
	20. Сохтмон	Кумитаи меъморӣ ва сохтмон
12. Нақлиёт ва коммуникатсия	**21. Нақлиёт ва коммуникатсия**	Вазорати нақлиёт

7. МИМҲД, ки мақоми ТАМБ-ро доранд (ВМКБ, вилоятҳои Суғду Хатлон, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ), дар раванди омода намудани лоиҳаи буҷети давлатӣ дар ҳамкорӣ бо ТАМБ-ҳои пешбаранда мутобиқи рӯйхати чорабиниҳо ва муҳлатҳои иҷрои онҳо, ки аз рӯйи Нақшаи тақвимии ташаккули нишондиҳандаҳои Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2024-2026 муқаррар гардидаанд, иштирок мекунанд.

8. Вазорати молия нишондиҳандаҳои дигари самтҳои сиёсати хароҷоти буҷети давлатиро, ки дар ҷадвали 1 нишон дода нашудааст, муайян менамояд.

9. Мувофиқи муқаррароти қисми 3 моддаи 32 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» вазоратҳои соҳавӣ амалӣ намудани чорабиниҳои зеринро таъмин менамоянд:

- стратегияи миёнамуҳлати хароҷоти буҷети соҳаи дахлдорро таҳия ва ба Вазорати молия пешниҳод менамоянд;
- барои амалӣ намудани самтҳои нави афзалиятноки сиёсати давлатӣ дар соҳаи дахлдор гурӯҳи корӣ таъсис дода, дархости хароҷоти буҷетиро таҳия менамоянд ва тибқи протокол ба Вазорати молия манзур менамоянд;
- тибқи тартиби муқаррарнамудаи Дастурамали мазкур буҷети заминавии соҳаро таҳия менамоянд;
- хароҷоти сармоягузории соҳаро ба нақша мегиранд.

2. НАҚШАИ ТАҚВИМИИ ТАҲИЯИ НИШОНДИҲАНДАҲОИ БУҶЕТИ ДАВЛАТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН БАРОИ СОЛҲОИ 2024-2026

№	Чорабиниҳо	Муҳлати ниҳоӣ	Мақомоти масъул давлатӣ
1.	Ба ТАМБ-ҳои соҳавӣ ва МИМҲД расонидани Дастурамал оид ба ташаккули нишондиҳан-даҳои буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2024-2026 (марҳилаи 1-ум)	1 феврали соли 2023	Вазорати молия
2.	Ҷаласаҳои Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетии назди Вазорати молия	Мунтаззам	Вазорати молия
3.	Ташкили гурӯҳҳои кории байниидоравӣ ва тасдиқи нақшаи амалҳо оид ба таҳияи стратегияҳои миёнамуҳлати хароҷоти соҳавӣ	13 феврали соли 2023	ТАМБ-ҳои пешбар ва Вазорати молия
4.	Ба Вазорати молия пешниҳод намудани баҳогузории пешакии дурнамои нишондиҳандаҳои асосии макроиқтисодӣ барои солҳои 2024-2026 (Замимаи 1)	1 марти соли 2023	Вазорати рушди иқтисод ва савдо

5.	Ба Вазорати молия пешниҳод намудани лоиҳаи Нақшаи миёнамуҳлати сармоягузорӣ (Замимаи 2, шакли 2,3-2,5)	1 марти соли 2023	Вазорати рушди иқтисод ва савдо
6.	Ба Вазорати молия пешниҳод намудани маълумот оид ба воридоти андозию ғайриандозӣ ва имтиёзҳои андозии татбиқшудаи соҳавӣ дар доираи талаботи фармоиши ҲҶТ 106-ф аз 29 декабри соли 2022	31 марти соли 2023	Вазорату идораҳои дахлдор
7.	Муайян ва пешниҳод намудани индекси тағйирёбии арзиш аз рӯи моддаҳои хароҷотии гурӯҳбандии иқтисодӣ ба ТАМБ-ҳои соҳавӣ ва МИМҲД	31 марти соли 2023	Вазорати молия
8.	Таҳия ва ба ТАМБ-ҳои соҳавӣ пешниҳод намудани намудани буҷети заминавии хароҷоти сармоягузориҳо	31 марти соли 2023	Вазорати молия
9.	Муайян намудани ҳаҷми даромади буҷети давлатӣ барои давраи миёнамуҳлат	14 апрели соли 2023	Вазорати молия
10.	Пешниҳоди дархост ба Вазорати молия барои маблағгузории стратегияи миёнамуҳлати соҳа (Замимаи № 2)	20 апрели соли 2023	ТАМБ-ҳои пешбаранда
11.	Муайян намудани ҳадди ниҳоии хароҷоти пешакӣ аз рӯйи самти хароҷот ва соҳаҳо (Замимаи №3) ва нашри он дар сомона	4 майи соли 2023	Вазорати молия
12.	Ба Вазорати молия пешниҳод намудани тафсирҳо оид ба мавҷудияти масъалаҳои баҳснок тавассути рӯйхати замимаҳо барои амалӣ намудани афзалиятҳои нав	5 майи соли 2023	ТАМБ-ҳои пешбаранда
13.	Муҳокимаи буҷетӣ оид ба ҳадди ниҳоии хароҷот	5-12 майи 2023	Вазорати молия ва ТАМБ
14.	Пешниҳод намудани лоиҳаи самтҳои асосии сиёсати давлатии молиявию буҷетӣ ва андозӣ барои солҳои 2024-2026 ба Комиссияи доимоамалкунандаи буҷетии назди Ҳукумати ҶТ	5 июни соли 2023	Вазорати молия
15.	Тасдиқи Дастурамал оид ба таҳияи марҳилаи дуюми ҷараёни буҷет, ҷойгир намудани он дар сомонаи расмии вазорат ва расонидани он ба ТАМБ ва дигар иштирокчиёни ҷараёни буҷетӣ	то 3 июли соли 2023	Вазорати молия

10. Дар раванди марҳилаи якуми ҷараёни таҳияи лоиҳаи буҷети давлатӣ аз ҷониби ТАМБ (вазорату кумитаҳо) гурӯҳи корӣ таъсис дода шуда, ҳуҷҷатҳои муқарраршударо бояд танҳо бо протоколи гурӯҳи корӣ дар шакли чопӣ ва электронӣ ба гурӯҳи кории байниидоравии буҷетии назди Вазорати молия барои қабули қарор пешниҳод карда шавад.

11. Вазорату идораҳо доир ба таҳлили 3 сола афзоиши маблағҳои махсус аз ҳисоби хизматрасониҳои соҳавӣ, давлатӣ ва таъмини онҳо дар шакли ҷадвал ба Вазорати молия то 1 марти соли 2023 пешниҳод намоянд.

12. Ҳангоми риоя накардани муҳлатҳо ва пешниҳод нагардидани дархостҳои буҷетӣ аз ҷониби вазорату идораҳои соҳавӣ, Вазорати молия ҳуқуқ дорад мустақилона дар лоиҳаи буҷети давлатӣ барои солҳои 2024-2026 маълумоти вазорату идораҳои дахлдорро дар асоси ҳисоби онҳо ва нишондиҳандаҳои буҷети тасдиқшудаи соли 2023 барои ин ташкилот ворид намояд.

13. Таҳлили иҷрои барномаҳои соҳавии қабулнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо нишон додани давраи татбиқи он.

3. СОХТОРИ ЛОИҲАИ САМТҲОИ АСОСИИ ДАВЛАТИИ МОЛИЯВИЮ БУҶЕТӢ ВА АНДОЗӢ БАРОИ СОЛҲОИ 2024-2026

14. Сохтори лоиҳаи самтҳои асосии давлатии молиявию буҷетӣ ва андозӣ қисм ва ҷузҳои зеринро дарбар мегирад :

Тамоюли рушди макроиқтисодӣ ва чорчӯбаи макрофискалӣ

- Тағйирот дар сиёсати давлатии андоз;
- Касри буҷет;
- Дурнамои даромади буҷети давлатӣ (аз рӯйи сатҳҳои низоми буҷетӣ) дар давраи миёнамуҳлат;
- Дурнамои хароҷоти буҷети давлатӣ аз рӯйи барномаҳои (зербарномаҳои) буҷетӣ дар давраи миёнамуҳлат;
- Матритсаи нишондиҳандаҳои ҲРУ ва нишондиҳандаҳои буҷет;
- Қарзи давлатӣ ва хароҷот барои хизматрасонӣ ва пардохти қарзи давлатӣ дар давраи миёнамуҳлат, аз ҷумла аз рӯйи уҳдадориҳои кафолатҳои давлатӣ. Намунаи (модели) устувории қарзи берунаи давлатӣ имкон медиҳад, ки ин нишондиҳандаҳо пешниҳод карда шаванд.

Афзалиятҳои буҷетии Ҳукумат барои давраи миёнамуҳлат

- Афзалиятҳои миёнамуҳлати буҷетӣ:
  - Тавсифи ҳолати ҷорӣ;
  - Ҳадафҳои стратегӣ ва вазифаҳои Ҳукумат мутобиқи ҲРУ;
  - Барномаҳои соҳавӣ;
- Ҳадди ниҳоии хароҷот аз рӯйи соҳаҳо, самти хароҷот (аз рӯйи гурӯҳбандии вазифавӣ ва иқтисодӣ дар якҷояӣ бо ҲРУ).

15. Чорчӯбаи миёнамуҳлати макрофискалӣ ҷадвали миқдориро дар бар мегирад, ки аз нуқтаи назари муносибати пайдарпаӣ воситаи барои таҳияи ҷанбаҳои гуногуни сиёсати иқтисодии давлат мебошад. Чорчӯбаи миёнамуҳлати

макрофискалӣ барои омӯхтани оқибатҳои тадбирҳои гуногуни сиёсати молиявӣ дар бахшҳои дигари иқтисодиёт равона карда шудааст. Дар ин маврид сиёсати молиявӣ на танҳо бо андозаи хароҷоти давлатӣ, балки бо интихоби усулҳои гуногуни маблағгузории ин хароҷот муайян карда мешавад. Ҳамин тариқ, Чорчӯбаи миёнамуҳлати макрофискалӣ фазои озодро (ва имконоти маблағгузории он) барои хароҷоти давлатӣ барои се соли оянда пешниҳод мекунад. Дар чорчӯбаи меъёрҳои миёнамуҳлати макроиқтисодӣ таҳияи ҷадвали нишондиҳандаи миёнамуҳлати фискалӣ ташаккул дода мешавад, ки нишондиҳандаҳои даромад ва хароҷоти буҷетро инъикос менамояд. Маълумоти иловагӣ дар Замимаи №1. ***Сиёсати фискалии Ҳукумат***[1] оварда шудааст**.**

16. Дурнамои даромади буҷети давлатӣ тибқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон”, кодексҳои андоз ва гумрук, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи дигар пардохтҳои ҳатмӣ ба буҷет”, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон” “Дар бораи боҷи давлатӣ” ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Дастурамал оид ба дурнамои даромадҳои буҷети давлатӣ, ки аз ҷониби Вазорати молия тасдиқ шудааст, амалӣ мегардад. Дурнамои даромади буҷет тавассути тақсимоти воридоти андоз байни сатҳҳои низоми буҷетӣ амалӣ карда мешавад.

Дурнамои даромадҳои буҷети давлатӣ дар давраи миёнамуҳлат, бо дарназардошти асосҳои мавҷудбуда, шарҳи фарқияти асосии он аз дурнамои лоиҳаи буҷети соли 2023, инчунин арзёбии таъсири ҳамаи тағйироти андозии пешниҳодшуда дар сиёсати даромад ва хароҷот таҳия мегардад.

17. Хароҷоти соҳаҳо (бахшҳо) дар асоси Чорчӯбаи миёнамуҳлати фискалӣ (ЧМФ) муайян карда мешаванд.

Мавриди банақшагирии хароҷоти буҷетӣ аз рӯйи соҳаҳо ба инобат гирифта мешаванд:

- нишондиҳандаҳои ҳисобии буҷети заминавӣ аз рӯйи самтҳои сиёсати хароҷоти давлатӣ;
- ташаббусҳои нави буҷетӣ (тадбирхои сиёсат), ки дар Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 ба афзалиятҳо асос ёфта, мутобиқи Матрисаи амали Барномаи миёнамуҳлати рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021- 2025 ва барномаҳо, стратегияҳои ҷории миллӣ ва соҳавӣ, муайян карда шудаанд;
- натиҷаҳои таҳлили ташаббусҳои буҷетӣ, (тадбирҳои сиёсӣ) барномаҳои соҳавӣ, стратегияҳое, ки вазъи гурӯҳҳои гуногуни шаҳрвандон ва сатҳи эҳтиёҷотро инъикос мекунанд.;

[1] Дар чаҳорчӯбаи тасвияти сиёсати фискалии Ҳукумат таҳияи Буҷети давлатӣ дар асоси гурӯҳбандии буҷетӣ сурат мегирад.

18. Маълумот дар бораи тақсимоти соҳавии хароҷоти буҷет бо шарҳи сиёсати буҷетӣ аз рӯйи соҳаҳо пурра карда мешавад (шаклхо, тартиб ва дастурхои оид ба таҳияи пешниҳод дар замимаи № 2)

19. Ҳадди ниҳоии хароҷот аз рӯйи соҳаҳо, ки аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия ва аз ҷониби Комиссияи доимоамалкунандаи буҷетии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон маъқул дониста шудааст, дар муддати 7 рӯз пас аз маъқул донистани он дар сомонаи расмии Вазорати молия ҷойгир карда мешавад.

4. ТАШКИЛИ ҶАРАЁНИ ТАҲИЯИ МАРҲИЛАИ СТРАТЕГИИ БАНАҚШАГИРИИ БУҶЕТ АЗ РӮИ СОҲАҲО

20. ТАМБ-ҳои пешбаранда (мутобиқи ҷадвали №1), дархост барои маблағгузории Стратегияи миёнамуҳлати хароҷотро (дархости БМХД) аз рӯйи самтҳои сиёсати хароҷоти давлатӣ таҳия менамоянд.

21. Намунаҳо барои омода намудани БМХД дар замимаи №2 нишон дода шуда, мутобиқи сохтори зерин таҳия карда мешаванд:

22. ТАМБ-ҳои пешбаранда бо мақсади амалӣ намудани марҳилаи стратегии банақшагирии буҷет гурӯҳҳои кории байниидоравиро таъсис медиҳанд.

23. Ба ҳайати гурӯҳҳои корӣ намояндагони вазорату идораҳо, МИМҲД, ки барномаҳои буҷетиро дар доираи маблағгузории самти дахлдори хароҷот амалӣ менамоянд, шомил карда мешаванд.

5. ҲИСОБИ БУҶЕТИ ЗАМИНАВӢ

24. Буҷети заминавӣ танҳо хароҷотеро дар бар мегирад, ки барои амалӣ намудани сиёсати давлатӣ дар доираи қонунгузории амалкунанда ва бо риояи

талаботе, ки барои фаъолияти ташкилотҳои буҷетӣ дар соли молиявӣ мушаххас муайян гардидаанд.

25. Буҷети заминавӣ аз хароҷоти буҷетие, ки сиёсати ҷориро инъикос менамояд ва пардохтҳои ҳатмие, ки аз солҳои гузашта бармеоянд, иборат мебошад. Уҳдадориҳо метавонанд ду намуд шаванд: (1) уҳдадориҳои қонунӣ – дар қонунгузорӣ пешбинишуда ва (2) уҳдадориҳое, ки дар ҳолати ба имзо расонидани шартномаҳои зиёда аз як соли молиявиро фарогиранда, ба вуҷуд омадаанд.

26. Буҷети заминавӣ аз ҷониби Вазорати молия таҳия гардида, хароҷоти заминавии ҷорӣ ва асосиро аз рӯйи соҳаҳо дар бар мегирад.

27. ТАМБ-ҳои пешбаранда ҳисоби хароҷоти ҷории заминавии соҳаи дахлдор, аз ҷумла хароҷоти ҷамъбастии буҷети маҳаллиро амалӣ намуда, дар муҳлатҳои муқарраргардида ба Вазорати молия пешниҳод менамоянд.

28. Ҷараёни таҳияи буҷети заминавӣ аз рӯйи соҳаҳо чорабиниҳои зеринро дар бар мегирад:

- таҳлили сиёсати соҳавӣ, ки маълумот дар бораи вазъи гурӯҳҳои гуногуни шаҳрвандонро нишон медиҳад;
- маълумот оид ба ҳамаи намуди фаъолият;
- маълумот оид ба нишондиҳандаҳо ва индикаторҳои иҷрои ҳар як самти фаъолият (дар робита бо нишондиҳандаҳои ҲРУ, ки дар мавридҳои зарурӣ - нишондиҳандаҳои тақсимоти гендерӣ);
- баҳодиҳии сатҳи заминавии хароҷот аз рӯйи гурӯҳбандии буҷетӣ (гурӯҳи дуюми ГВБ).

29. Вазорати молия дар якҷоягӣ бо Вазорати рушди иқтисод ва савдо баҳодиҳии хароҷоти заминавии сармоягузориро амалӣ менамояд. Дар ҳисоби буҷети заминавӣ лоиҳаҳои амалкунандаи сармоягузорӣ ва иншоотҳои сармоягузории давлатӣ, ки нисбати онҳо уҳдадориҳои ҳуқуқӣ (шартнома) вуҷуд доранд, дохил карда мешаванд.

30. Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ ҳамчун мақоми ваколатдори соҳавӣ дар ташаккули Буҷети давлатӣ дар қисмати лоиҳаҳои давлатии сармоягузорӣ иштирок менамояд.

31. Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ то 3 апрели соли 2023 маблағи қарз, грант ва ҳиссаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар лоиҳаҳои давлатии сармоягузорӣ тибқи ҷадвали (Замимаи №2. Дархости маблағгузории стратегияи миёнамуҳлати хароҷоти соҳа) дар якҷоягӣ бо марказҳо ва гуруҳҳои татбиқшавандаи лоиҳаҳои давлатии сармоягузорӣ барои соли дахлдорро тибқи тартиби муқаррааргардида таҳия ва ба Вазорати молия пешниҳод менамояд.

32. Вазорати молия ба ТАМБ-ҳои пешбаранда нишондиҳандаҳои хароҷоти заминавии сармоягузориро аз рӯйи ҳар соҳа пешниҳод менамояд.

33. ТАМБ-ҳои пешбаранда дар асоси маълумоти пешниҳодгардида, хароҷоти ҷории дарпешистодаро барои иншоотҳое, ки ба истифода додани онҳо дар давраи миёнамуҳлат ба нақша гирифта шудааст, баҳогузорӣ менамоянд.

34. Ҳисоби хароҷоти заминавии буҷетҳои маҳаллӣ аз рӯйи соҳаҳо дар якҷоягӣ бо ТАМБ-ҳои пешбаранда ва МИМҲД мутобиқи талаботи дастурамалҳои соҳавӣ ба роҳ монда мешавад.

35. Тартиби ҳисоб, шаклҳо ва талаботи асосӣ барои ҳисоби хароҷоти заминавӣ, аз ҷумла сармоягузорӣ, дар Замимаи №2 оварда шудааст.

36. Принсипҳои умумии муайянкунии хароҷоти заминавӣ:

а) таҳияи ҳисобот дар асоси хароҷоти соли ҷорӣ, ки ҳамчун «соли заминавӣ» гирифта шуда, пешакӣ бо дарназардошти чорабиниҳои (хароҷоти) алоҳида ва истисноӣ тағйирёфта ё «замина»-и ҳисобҳо дурнамои охирини нишондиҳандаҳои буҷетӣ (барои соли оянда) ба инобат гирифта мешавад;

б) баҳисобгирии ҳамаи лоиҳаҳои сармоягузории мавҷуда, ки дорои уҳдадориҳои ҳуқуқӣ мебошанд;

в) баҳисобгирии талаботи гурӯҳҳои гуногуни шаҳрвандон, махсусан аз ҳисоби осебпазири хизматрасониҳои давлатӣ;

г) муайян намудани алоқамандии хароҷоти асосӣ (сармоягузориҳо) бо хароҷоти ҷорӣ.

6. ДАРХОСТҲО БАРОИ МАБЛАҒГУЗОРИИ АФЗАЛИЯТҲОИ НАВ

37. Дархостҳо барои маблағгузории афзалиятҳои нав дар ҳолати мавҷуд будани ҳаҷми маблағи кофие, ки мумкин аст барои маблағгузории чорабиниҳои нав ва/ё васеъкунии чорабиниҳои татбиқшавандаи сиёсати давлатӣ равона гарданд, таҳия мегарданд.

38. Дархостҳо барои маблағгузории афзалиятҳои нав пешниҳоди маълумоти пурраю мушаххасро оид ба чорабиниҳои банақшагирифташудаи соҳа дар давраи миёнамуҳлат, ки дар давраи ҳозира маблағгузорӣ карда намешаванд ё қисман маблағгузорӣ мегарданд, пешбинӣ менамоянд.

39. Дархост метавонад чорабиниҳои нав ё ин, ки васеъ намудани доираи фаъолияти сиёсати амалишавандаро дар бар гирад.

40. ТАМБ-ҳои пешбаранда на зиёда аз 3 дархости калидии ташаббусҳои буҷетиро барои давраи миёнамуҳлат (2024-2026) ба Вазорати молия дар муҳлати муқарраргардида пешниҳод менамоянд.

41. Вазорати маориф ва илм ҷиҳати самаранокии банақшагирии сарикасӣ, дар ҳамкорӣ бо мақомоти асноди ҳолати шаҳрвандӣ рӯйхати кӯдакони синни томактабӣ, то 1 марти соли 2023 дар ҳамкорӣ бо дигар мақомоти

дахлдор рӯйхати шумораи тарбиятгирандагон ва хонандагони ҳамаи зинаи таҳсилотро ба ҳолати 1 январи соли 2023 аз рӯи шаҳру ноҳияҳо дар алоҳидагӣ ба Вазорати молия пешниҳод намояд.

42. Талаботи асосӣ барои пешниҳоди дархостҳо:

а) мувофиқ бо афзалиятҳои калидии миллӣ, ки дар ҳуҷҷатҳои стратегии аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқгардида муайян шудаанд (Паёми солонаи Президенти ҶТ ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, стратегия ва барномаҳои милливу соҳавии қабулшуда);

б) муайян намуданм дараҷаи алоқамандӣ бо ҲРУ, муаррифии нишондиҳандаҳои ҲРУ, дар алоқамандӣ ба ин ташаббус.

в) баҳодиҳии таъсири гендерии ташаббуси нав ба ҳуқуқҳо, мақом ва имкониятҳои гурӯҳҳои гуногуни шаҳрвандон, бахусус қишрҳои занони осебпазири аҳолӣ;

г) дархостҳо барои афзалиятҳои буҷетӣ бояд аз нуқтаи назари молиявӣ асоснок бошанд ва ба захираҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ мувофиқ бошанд. Дар натиҷа ҳаҷми ҳар як дархости самти нави маблағгузорӣ на бояд аз 5 фоизи ҳаҷми буҷети ТАМБ барои соли ҷорӣ зиёд бошад. Ҳаҷми умумии ҳамаи дархостҳои самтҳои нав, дар соли молиявии дахлдори давраи миёнамуҳлат на бояд аз 15 фоизи ҳаҷми буҷети ТАМБ барои соли ҷорӣ зиёд бошад.

43. Дархостҳои афзалиятноки буҷетии вазоратҳое, ки ба меъёрҳои болозикр ҷавобгӯ нестанд, ҳамчун ғайриқобили қабул эътироф карда мешаванд ва минбаъд баррасӣ намешаванд.

44. Ҳангоми баррасии дархост Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетии назди Вазорати молия имкониятҳои молиявии буҷетиро барои маблағгузории ташаббусҳои нав ба инобат мегирад.

45. Вазорати молия дархостҳои интихобгардидаро ба ТАМБ дар муҳлати муқарраргардида то баргузории муҳокимаи буҷетӣ пешниҳод менамояд.

46. ТАМБ-ҳои пешбаранда оид ба мавҷуд будани масъалаҳои ҳалталаб аз рӯйи дархостҳои пешниҳодгардида, дар муҳлати муқарраргардида ба Вазорати молия мактуб ирсол менамоянд, ки онҳо дар муҳокимаи буҷетӣ баррасӣ мегарданд.

47. Қарор оид ба қабул ва пешниҳоди минбаъдаи номгӯи дархостҳои қабулшуда ба Комиссияи доимоамалкунандаи буҷетии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетии назди Вазорати молия қабул карда мешавад.

48. Масъалаҳое, ки ҳалли худро дар сатҳи Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетии назди Вазорати молия наёфтанд, ба рӯзномаи ҷаласаи Комиссияи

доимоамалкунандаи буҷетии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, барои баррасии минбаъда ва қабули қарор ворид карда мешаванд.

49. Афзалиятҳои соҳавӣ дархостгардида аз ҷониби Комиссияи доимоамалкунандаи буҷетии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешаванд.

50. Тартиби ҳисоб, шакл ва талаботи асосӣ оид ба таҳияи дархостҳо барои ташаббусҳои нав дар замимаи №2 оварда шудааст.

7. ҲИСОБҲО ВА ТАҚСИМОТИ ҲАДДИ НИҲОИИ ХАРОҶОТ АЗ РӮЙИ СОҲАҲО

51. Ҳадди ниҳоии хароҷоти соҳаҳо дар асоси ҳисоби хароҷоти заминавии самтҳои асосии сиёсати хароҷоти давлатӣ, ки аз ҷониби ТАМБ-ҳои пешбаранда таҳия мегарданд, ташаккул меёбад.

52. Тақсимоти хароҷоти буҷет аз рӯйи соҳаҳо ва муайян намудани ҳадди ниҳоии он алоқаи байни марҳилаҳои якум ва дуюми таҳияи буҷет, яъне таҳияи лоиҳаҳои буҷети солонаро муайян менамояд.

53. Дар лоиҳаи самтҳои асосии сиёсати давлатии молиявию буҷетӣ ва андозӣ хароҷот ба таври зайл нишон дода мешавад:

- нақшаҳои хароҷоти соҳавӣ (ҳадди ниҳоии хароҷот аз рӯйи соҳа ва самтҳои сиёсати хароҷоти давлатӣ);
- тақсимоти маҷмӯи хароҷот аз рӯйи категорияҳои асосии иқтисодӣ.

54. Ҳадди ниҳоии хароҷоти буҷет дар асоси дурнамои макрофискалӣ ва дурнамои даромади буҷети давлатӣ ташаккул ёфта, ҳамоҳангиро байни нишондиҳандаҳои буҷети заминавӣ ва маблағи барои татбиқи лоиҳаҳои нави сармоягузории банақшагирифташуда дар бар мегирад.

55. Хароҷоти аз ҷониби Комиссияи доимоамалкунандаи буҷетии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон маъқулдонисташуда, ҳадди ниҳоӣ буда, ҳаҷми умумии захираҳои молиявиро барои ҳар як соҳа муқаррар менамояд.

56. Ҳадди ниҳоии хароҷот аз рӯйи соҳаҳо, ки аз ҷониби Комиссияи доимоамалкунандаи буҷетии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон маъқул дониста шудааст, ба ТАМБ-ҳои пешбаранда (дар ҷадвали №1 нишондодашуда) дар мухлататҳои муқарраргардидаи нақшаи тақвимии буҷетӣ пешниҳод карда мешавад.

57. ТАМБ-ҳои пешбаранда ҳадди ниҳоии хароҷоти пешниҳодкардаро аз рӯйи дигар ТАМБ дар доираи ҳаҷми самти дахлдори сиёсати хароҷоти давлатӣ тақсим менамоянд.

8. МУҲОКИМАИ БУҶЕТӢ

58. Дар оғози раванди буҷетӣ дар назди Вазорати молия Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетӣ таъсис дода мешавад, ки онро яке аз муовинони вазири молия роҳбарӣ менамояд.

59. Ҳайати Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетии назди Вазорати молия аз муовинони вазири (сардори) вазорату идораҳои пешбаранда, ки масъалаҳои банақшагирӣ ва буҷетикунониро сарпарастӣ менамоянд, иборат мебошад.

60. Дар ҷараёни марҳилаи якуми таҳияи лоиҳаи буҷет дар мӯҳлатҳои муқаррargardида Вазорати молия муҳокимаи буҷетиро оид ба баррасии дархостҳои БМХД ташкил менамояд.

61. Пешниҳоди дархости БМХД дар заминаи мутобиқат ба афзалиятҳои стратегии муқаррарнамудаи СМР 2030, БМР 2021-2025 ва аз рӯи дараҷаи таъсир ба ноил шудан ба ҲРУ баррасӣ мешаванд.

62. Дар ҷараёни муҳокимаи буҷетӣ, ТАМБ-ҳои пешбаранда ба Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетии назди Вазорати молия дархостҳои маблағгузории стратегияи хароҷоти миёнамуҳлатро пешниҳод менамоянд, аз ҷумла:

- буҷети заминавӣ;
- пешниҳод оид ба афзалиятҳо (бо дарназардошти лоиҳаҳои нави сармоягузорӣ);

63. Қарори Гурӯҳи корӣ оид ба дархостҳо барои маблағгузории афзалиятҳо дар сутуни дахлдори ҷадвалҳои ҷамъбастӣ (шакли 2.6) инъикос гардида, бо Протоколи ҷаласаи Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетии назди Вазорати молия муқаррар карда мешавад.

64. Вазорати молия лоиҳаи ҳадди ниҳоии хароҷоти соҳаро ба Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетӣ пешниҳод менамояд.

65. Ҳадди ниҳоии хароҷоти пешакӣ, аз ҷумла номгӯи дархостҳои интихобшудаи самтҳои нав дар муҳлати муқаррargardида ба ТАМБ-ҳои пешбаранда пешниҳод карда мешавад.

66. Дар муҳлати муқаррargardида ТАМБ-ҳои пешбаранда номгӯи масъалаҳои ҳалталабро ба Вазорати молия барои баррасии минбаъда дар муҳокимаи буҷетӣ пешниҳод менамоянд.

67. ТАМБ-ҳои пешбарандаро дар муҳокимаи буҷетӣ муовини вазир ва сардори сохтори дахлдор муаррифӣ менамоянд.

Замимаи №1: Тамоюли рушди макроиқтисодӣ ва чорчӯбаи макрофискалӣ

Ҷадвали 1: Ҳисобҳои бахши давлатӣ									
(Тоҷикистон, бо млн. сомонӣ)									
			иҷроиш			**нақша**	**дурнамо**		
		Пайваст-шавӣ [2]	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
1.1	**Даромади умумӣ ва грантҳо**								
1.2	Андозҳои мустақим	4.9							
1.3	Андозҳои ғайримустақим	5.10							
1.4	Дигар андозҳо	4.9							
1.5	Воридоти ғайриандозӣ	4.10							
1.6	Грантҳои расмӣ	3.9							
1.7	**Хароҷоти умумӣ (гурӯҳбандии иқтисодии буҷетӣ)**								
1.8	Хароҷоти ҷорӣ								
1.9	Молу хизматрасониҳо	5.2							
1.10	Музди меҳнат								
1.11	Хароҷоти амалиётӣ								
1.12	Пардохтҳои фоизӣ								
1.13	Пардохтҳои фоизии дохилӣ								
1.14	Пардохтҳои фоизии хориҷӣ	3.8							
1.15	Трансфертҳо ба бахши хусусӣ	4.4							
1.16	Субсидияҳо	5.11							
1.17	Хароҷоти асосӣ	5.4							
1.18	Сармоягузории давлатӣ ва қарздиҳии соф								
1.19	**Тавозуни умумӣ**								
1.20	**Маблағгузорӣ**								
1.21	Хусусигардонӣ								
1.22	Қарзи дохилии соф	2.15							
1.23	Қарзи берунии соф	3.15							
Гурӯҳбандии вазифавии буҷетӣ									
			2020	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
	Хароҷоти умумӣ [3]								
1	Бахши ҳокимияти давлатӣ ва идоракунӣ								
2	Мудофиа								
3	Мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва тартиботи ҳуқуқӣ								
4	Маориф								
5	Тандурустӣ								
6	Суғуртаи иҷтимоӣ ва ҳифзи иҷтимоӣ								
7	Хоҷагии манзилию коммуналӣ, муҳити зист ва хоҷагии ҷангал								
8	Фарҳанг ва варзиш								
9	Комплекси сӯзишворию энергетикӣ								
10	Кишоварзӣ, моҳидорӣ ва шикор								
11	Саноат ва сохтмон								
12	Нақлиёт ва коммуникатсия								
13	Фаъолияти дигари иқтисодӣ ва хизматрасониҳо								
14	Хароҷоти дигар								

[2] Сутуни мазкур алоқаи мутақобилаи байни бахшҳоро шарҳ медиҳад. Масалан, 4.9 дар сатри 1.2 маънои онро дорад, ки ин сатр бо сатри 4.9 алоқа дорад ва баръакс.

[3] Хароҷоти умумӣ аз рӯи гурӯҳбандии иқтисодии буҷет бояд ба хароҷоти умумии гурӯҳбандии вазифавии буҷет баробар бошад.

Ҷадвали 2: Ҳисобҳои пулӣ
(Тоҷикистон, бо млн. сомонӣ)

			2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
			иҷроиш			**нақша**	**дурнамо**		
2.1	**Дороиҳои хориҷии холис**								
2.2	Захираҳои расмӣ								
2.3	Дигар ухдадориҳои хориҷӣ, соф								
2.4	**Дороиҳои дохилӣ**								
2.5	Қарзҳо ба бахши давлатӣ, соф								
2.6	Қарзҳо барои бахши хусусӣ								
2.7	**Пул (М2)**								
2.8	Пули нақд дар муомилот								
2.9	Депозитҳо ва амонатҳои дархостӣ								
2.10	**Пойгоҳи пулӣ**								

(Ҳисобҳои пулӣ – тағйирёбӣ, бо миллион сомонӣ)

		Пайвасташавӣ	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
			иҷроиш			**нақша**	**дурнамо**		
2.11	**Дороиҳои хориҷии холис**								
2.12	Захираҳои расмӣ								
2.13	Дигар ӯҳдадориҳои хориҷӣ, соф								
2.14	**Дороиҳои дохилӣ**								
2.15	Қарзҳо ба бахши давлатӣ, соф	1.22							
2.16	Қарзҳо барои бахши хусусӣ								
2.17	**Пул (М2)**								
2.18	Пули нақд дар муомилот	4.15							
2.19	Депозитҳо ва амонатҳои дархостӣ	4.14							
2.20	**Пойгоҳи пулӣ**								

Ҷадвали 3: Ҳисобҳои бахши хориҷӣ
(Тоҷикистон, бо млн сомонӣ)

		Пайвасташавӣ	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
			иҷроиш			**нақша**	**дурнамо**		
3.1	**Тавозуни ҳисобҳои ҷорӣ**								
3.3	**Тавозуни савдо**								
3.4	Содироти мол ва хизматрасонӣ	5.6							
3.5	Воридоти мол ва хизматрасонӣ	5.7							
3.6	**Тавозуни даромад ва интиқолҳо (трансфертҳо)**								
3.7	Даромади омилии хусусӣ	4.7							
3.8	Пардохти давлатӣ аз рӯи фоизҳо	1.14							
3.9	Грантҳо	1.6							
3.10	Тавозун оид ба трансфертҳо (соф)	4.6							
3.11	**Ҳисобҳои молиявӣ ва сармоягузорӣ**								
3.12	Сармоягузориҳои мустақими хориҷӣ	4.19							
3.13	Дигар манбаъҳои маблағгузории хусусии берунӣ	4.21							
3.14	Маблағгузории берунаи бонкӣ								
3.15	Маблағгузории давлатии беруна	1.23							
3.16	**Тавозуни ҷамъбастӣ**								
3.17	**Тағйирёбӣ дар захираҳо (- = афзоиш)**								

Ҷадвали 4: Ҳисобҳои бахши хусусӣ **(Тоҷикистон, бо млн сомонӣ)**									
			иҷроиш			**нақша**	**дурнамо**		
		Пайвастшавӣ	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
4.1	**Даромади дарихтиёрбуда (Располагаемый)**								
4.2	**Даромад**								
4.3	Арзиши иловашуда	5.9							
4.4	Трансфертҳои давлатӣ	1.15							
4.5	Фоида ва зарари бахши бонкӣ								
4.6	Трансфертҳо аз хориҷа	3.10							
4.7	Даромади омилии софи берунӣ	3.7							
4.8	**тарҳи андозҳо ва даромадҳои ғайриандозӣ**								
4.9	Андозҳои мустақим	1.2+1.4							
4.10	Даромадҳои ғайриандозӣ	1.5							
4.11	**Истеъмоли хусусӣ**	**5.3**							
4.12	**Сармоягузориҳои ғайримолиявии хусусӣ**	**5.5**							
4.13	**Тағйирёбии дороиҳои молиявӣ**								
4.14	Тағйирёбии пули нақд бо асъори хориҷӣ	2.19							
4.15	Тағйирёбии пасандозҳои бонкӣ	2.18							
4.16	**Тавозуни ҷамъбастӣ**								
4.17	**Маблағгузорӣ**								
4.18	Хусусигардонӣ								
4.19	Сармоягузориҳои мустақими хориҷӣ	3.12							
4.20	Қарзҳои дохилӣ								
4.21	Қарзҳои хориҷӣ	3.13							
Ҷадвали 5: Ҳисобҳои миллӣ **(Тоҷикистон, бо млн сомонӣ)**									
			иҷроиш			**нақша**	**дурнамо**		
		Пайвастшавӣ	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
5.1	**Маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ**								
5.2	Талаботи бахши давлатӣ	1.9							
5.3	Талаботи бахши хусусӣ	4.11							
5.4	Сармоягузориҳои давлатӣ	1.17							
5.5	Сармоягузориҳои хусусӣ	4.12							
5.6	Содироти мол ва хизматрасонӣ	3.4							
5.7	Воридоти мол ва хизматрасонӣ	3.5							
5.8	**Маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ**								
5.9	Арзиши иловашуда	4.3							
5.10	Андозҳои ғайримустақим	1.3							
5.11	- субсидияҳо	1.16							
	ММД бо нархҳои соли 2010								
	Арзиши иловашуда бо нархҳои соли 2010								
	Дефлятор ММД (2010=100)								
	Пасандозҳои хусусӣ (бо % нисбат ба ММД)								
	Пасандозҳои давлатӣ (бо% нисбат ба ММД)								
	Тавозуни ҳисобҳои ҷорӣ (бо% нисбат ба ММД)								
	Дар муқоиса бо соли қаблӣ (бо %)								
	ММД бо нархҳои соли 2010								
	Арзиши иловашуда бо нархҳои соли 2010								
	Дефлятор ММД								

9. ДИГАР НИШОНДИҲАНДАҲО

68. Фасли мазкур аз ҷониби Вазорати молия якҷоя бо Вазорати рушди иқтисод ва савдо, Бонки миллии Тоҷикистон, Кумитаи андоз, Хадамоти гумрук ва Агентии омор то мухлати муқарраргардида (ҷадвали №1) таҳия мегардад. Аз бас ки оғози ҷараёни таҳияи лоиҳаи самтҳои асосии сиёсати молиявию буҷетӣ ва андозӣ барои давраи миёнамуҳлат мебошад, ки асосҳои сиёсати макрофискалиро дар давраи банақшагирӣ муайян менамоянд, дар ин фасл таҳлили рушди иқтисодии як ду соли охир, баҳодиҳии иҷрои нишондиҳандаҳои банақшагирифташуда аз рӯйи параметрҳои асосии рушди макроиқтисодӣ дар як соли пеш аз соли банақшагирӣ гузаронида мешавад (ҷадвали 1.1 ва 1.2).

69. Дар асоси баҳодиҳии дурнамои нишондиҳандаҳои асосӣ ҳисоби тағйирёбии нарх ва тарофаҳо амалӣ карда мешавад (ҷадвали 1.3). Индекси тағйирёбии параметрҳои арзишӣ аз рӯйи гурӯҳбандии иқтисодии буҷетӣ (хариди молҳо ва хизматрасониҳо, тарофаҳои нерӯи барқ, таъминоти гармӣ, хароҷоти коммуналӣ ва ғайраҳо) то 15 марти соли 2023 пешниҳод мегардад.

Шакли 1. Нишондиҳандаҳои дурнамои рушди иҷтимоӣ -иқтисодӣ							
Ҷадвали 1.1. Нишондиҳандаҳои иқтисодӣ							
Нишондиҳандаҳо	Воҳиди ченак	**Иҷроиш**		(тасдиқ шуда)	**Дурнамо**		
		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Ҳаҷми умумии маҳсулоти саноатӣ	млн.сомонӣ						
суръати афзоиш	%						
Ҳаҷми умумии маҳсулоти кишоварзӣ	млн.сомонӣ						
суръати афзоиш	%						
Ҳаҷми умумии сармоягузорӣ	млн.сомонӣ						
суръати афзоиш	%						
Самоягузории давлатӣ	млн.сомонӣ						
Боркашонӣ	млн.сомонӣ						
суръати афзоиш	%						
Мусофиркашонӣ бо нақлиёти ҷамъиятӣ	млн.сомонӣ						
суръати афзоиш	%						
Гардиши савдои чакана	млн.сомонӣ						
суръати афзоиш	%						
Хизматрасони пулакӣ ба аҳолӣ	млн.сомонӣ						
суръати афзоиш	%						
Ҳаҷми умумии фонди манзил	млн. кв.м						
шаҳрӣ	млн кв.м						
деҳот	млн кв.м						
Индекси нархҳо дар хизматрасониҳои коммуналӣ	%						
Индекси нарх дар хизматрасониҳои алоқа	%						
Дар ҳолати зарурӣ сатр илова карда шавад							
Ҷадвали 1.2 Аҳолӣ ва бозори меҳнат							

Нишондиҳандаҳо	Воҳиди ченак	иҷроиш		(тасдиқ шуда)	Дурнамо		
		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Шумораи аҳолии доимӣ, аз ҷумла	ҳазор нафар						
шаҳрӣ	ҳазор нафар						
деҳот	ҳазор нафар						
Шуғли аҳолӣ	ҳазор нафар						
Шумораи кормандон аз ҳисоби шаҳрвандони хориҷӣ	ҳазор нафар						
Шумораи нафақахӯрон	ҳазор нафар						
Музди миёнаи меҳнат дар минтақа	сомонӣ						
Дар ҳолати зарурӣ сатр илова карда шавад.							

Ҷадвали 1.3. Индексҳои умумии тағйирёбии нарх*			
Моддаҳо ва рамзҳои ГИБ	**Дурнамо**		
	с. 2024	**с. 2025**	**с. 2026**
Музди меҳнати кормандон ва маблағҷудокунӣ ба эҳтиёҷоти иҷтимоӣ (21)	х%	х%	х%
Харидории таҷҳизот ва хизматрасониҳо (221), ба истиснои пардохти хизматрасониҳои коммуналӣ	х%	х%	х%
Пардохт барои хизматрасониҳои коммуналӣ (2217)	х%	х%	х%
Амалиётҳо бо активҳои ғайримолиявӣ (281)	х%	х%	х%

Ҷадвал аз ҷониби Вазорати молия пур карда шуда, ба ТАМБ-ҳои пешбаранда пешниҳод карда мешавад.

10. ТАРТИБИ ТАҲИЯИ ДУРНАМОИ ДАРОМАДИ БУҶЕТИ ДАВЛАТӢ

70. Дурнамои даромади буҷети давлатӣ тибқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон», Кодексҳои андоз ва гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи дигар пардохтҳои ҳатмӣ ба буҷет», «Дастурамал оид ба дурнамои даромадҳои буҷети давлатӣ» ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ муайян карда мешавад.

71. Ҳангоми ҳисоби нишондиҳандаҳои молиявӣ аз рӯйи соҳаҳо ва корхонаҳо бояд вобастагии онҳо бо ҳаҷми умумии истеҳсоли мол ва хизматрасонӣ, ки дар баҳодиҳии дурнамоии рушди иҷтимоию иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2024-2026 оварда шудаанд, ба инобат гирифта шаванд. Инчунин ҳангоми таҳияи дурнамои нишондиҳандаҳои буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон маблағҳои пешниҳоднамудаи имтиёзҳои гумрукӣ ва андозӣ, ки аз тарафи Хадамоти гумрук ва Кумитаи андоз ва ҳаҷми маблағи бақияпулиҳои андоз бо номгӯи андозҳо дар соли ҷорӣ ба инобат гирифта мешавад.

72. Ҳангоми таҳияи дурнамои нишондиҳандаҳои буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бояд афзоиши нишондиҳандаҳои асосии макроиқисодӣ, ҷамъоварии даромади буҷети давлатӣ дар соли ҷорӣ ва қисми бақияпулиҳои ба буҷет воридшаванда ба инобат гирифта шаванд.

73. Андозсупорандагон ва агентҳои андоз (ба истиснои андозсупорандагоне, ки тибқи патент фаъолият мекунанд), инчунин вазоратҳо, идораҳо, бонкҳо, корхонаҳо, ассотсиатсияҳо ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ҳангоми таҳияи лоиҳаҳои буҷети дахлдор барои солҳои 2024-2026 бояд аз рӯйи талаботи қонунгузории андозу буҷети соли ҷорӣ ва Дастурамал оид ба дурнамои даромадҳои буҷети давлатӣ амал намоянд.

74. Дурнамои даромадҳои буҷети давлатӣ барои давраи миёнамуҳлат, бо дарназардошти замимаи асосноккуниҳо ва тавзеҳот оид ба тафовути он нисбат ба буҷетӣ соли 2023 пешниҳод карда мешавад.

75. Дурнамои даромади буҷети давлатӣ тибқи гурӯҳбандии даромади буҷет аз рӯйи манбаъҳои воридот дар муҳлатҳои муқарраргардида омода карда мешавад. (Ҷадвали 1.4)

	Ҷадвали 1.4. Дурнамои даромадҳо Дурнамои воридотҳои андозӣ ва ғайриандозӣ						
Номгӯи мақомот							
Рақами мақомот							
Рақам	Номгӯи даромад	Иҷро дар соли 2022	Нақша дар соли 2023	Баҳодиҳӣ дар соли 2023	Дурнамо	Нишондиҳандаҳо	
					2024	2025	2026

Замимаи № 2. Дархости маблағгузории стратегияи миёнамуҳлати хароҷоти соҳа

Шакли 2. Дархост барои маблағгузории стратегияи миёнамуҳлати хароҷот
ТАМБ
Бахш/соҳа
Ҳамоҳангӣ бо ҲРУ *Дар ин ҷо бояд Ҳадафҳои асосии ҲРУ-ро, ки мустақиман бо стратегияи ин бахш равона карда шудаанд ва дигар ҲРУ алоқаманде, ки бавосита таъсир мерасонанд ва/ё ба татбиқи ин ҲРУ саҳм мегузоранд, нишон диҳед. Рейтинги ҲРУ аз рӯи дараҷаи мувофиқати ҲРУ нисбат ба стратегияи соҳавӣ:* *I. Муносибтарин* *II. Таъсири миёна* *III. Ҳадафҳои ҲРУ алоқаманд бо таъсири ғайримустақим* *IV. Таҳлили вазъи гурӯҳҳои гуногуни занону мардон, аз ҷумла табақаҳои осебпазири бахш/саҳа дар асоси тақсимшудаи гендерии оморӣ*
Санаи тасдиқ ва имзо
1. Стратегияи бахш ва самтҳои асосӣ
Стратегияи дар бахш истифодашаванда шарҳ дода шавад (нақшаи стратегӣ, иртибот бо Стратегияи рушди миллӣ ва (ҲРУ), ва шарҳи қадамҳои асосӣ (дар бахш)* *Сиёсати давлатӣ нисбат ба соҳа чиро дар бар мегирад ва дар оянда аз ҷумла барои гуруҳои гуногуни шаҳрвандон чӣ гуна тағйирот пешбинӣ карда мешавад? Шарҳ додани вазъи кунунӣ аз нуқтаи назари гендерӣ, арзёбии сатҳи рушди бахш аз нигоҳи барномаҳои миллии стратегӣ. Нишон додани вазифаҳои дар назди бахш истода мутобиқи санадҳои стратегии ҳукумат. Муаррифӣ кардани барномаҳои буҷетии дар соҳа амалишаванда ва ноил шудан ба ҲРУ. Шарҳ додани самтҳои асосии сиёсати давлат дар бахш: Мақсад ва натиҷаҳои интизорӣ аз амалисозии стратегия кадомҳоянд? Алоқаи мутақобила бо стратегияҳои миллӣ ва ҲРУ чӣ гуна аст? Кадом нишондиҳандаҳои захираҳо ва натиҷаҳои мустақим амалисозии сиёсати давлатиро дар бахш (тадбирҳо) тавсиф мекунанд? Дар тӯли 1 сол чӣ тағйир ёфтааст? (ҷадвал, графикҳои нишондиҳандаи динамика) Муайян намудани нишондиҳандаҳои асосӣ ва мақсадноки ҲРУ ё маълумоте, ки дастовардҳои ҲРУ-ро тавсиф мекунанд (масалан, гендерии захираҳои инсонӣ аз рӯи ҷинс, гурӯҳи синну сол, таҳсилот, ҷои истиқомат, вазъи оилавӣ, маъюбӣ тақсим карда мешавад.*
2. Заминаи ҳуқуқӣ ва принсипҳои роҳбарикунандаи сиёсати давлат дар соҳа *Тавсифи ҳадафҳои стратегии бахш вобаста ба Ҳадафҳои рушди устувор (Барномаҳои миёнамуҳлати рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025, дигар нақшаҳо ва барномаҳои соҳавӣ)*
3. Ҷамъбаст ва натиҷаҳои чашмдошт
Нишондиҳандаи муҳимтари миқдорӣ ва сифатии натиҷаҳо дар дурнамои миёнамуҳлат муайян карда шавад (дар иртибот бо ҲРУ),), ки тағиротро дар дониш, малака, дастрасӣ ба молҳо ва хидматҳо, сифати зиндагии гурӯҳҳои гуногуни шаҳрвандон инъикос мекунанд
4. Тахминҳо ва асосноккуниҳо
Шарҳ додани тахминҳое, ки барои арзёбии хароҷоти заминавӣ интихоб гардидаанд. *Нисбат ба зербарнома чӣ гуна меъёрҳо (меъёрҳои истифодаи захираҳо ё ноилшавии натиҷаҳо) вуҷуд доранд? Асоси танзими ҳуқуқии барнома чӣ гуна аст? Дар тӯли як сол чӣ тағйир ёфтааст? Чӣ гуна ин захираҳо барои ноил шудан ба ҳадафҳои стратегӣ, аз ҷумла ҲРУ равона шудаанд?*

Шакли 2.**1. Хароҷоти заминавӣ**

	2022 (иҷроиш)	**2023 (нақша)**	**Хароҷоти заминавӣ**		
			2024	**2025**	**2026**
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***
МАБЛАҒИ УМУМӢ					
Ҳамагӣ тибқи барнома ….					

зербарномаи …..					
зербарномаи …..					
зербарномаи …..					
Аз рӯи зарурат сатр илова карда шавад					
Ҳамагӣ тибқи барнома ….					
зербарномаи …..					
зербарномаи …..					
зербарномаи …..					
Аз рӯи зарурат сатр илова карда шавад					

Шакли 2.2. Муайян кардани хароҷоти заминавӣ тибқи зербарнома/функсия

1. Шарҳи муфассали барномаҳо/зербарномаҳо

Бахш	
Зербахш	
Функсия	
<u>ҲРУ (N-ҲРУ, N.a - вазифа N.a.a-нишондиҳандаи ҲРУ шакли 3)</u>	
Шарҳ	
ТАМБ (Вилоят / Ноҳия)	
Рӯйхати гирандагони маблағҳои буҷетӣ	
Заминаи ҳуқуқии стратегӣ ва меъёрӣ	
Асосноккунии пешгӯӣ ва тахминҳои дигар	

2. Омилҳои хароҷот, меъёрҳои микдорӣ, нишондиҳандаҳои захираҳова натиҷаҳои мустақим

Ном	**Нишондиҳандаҳо**				
	2022 (иҷроиш)	**2023 (нақша)**	**дурнамо**		
			2024	**2025**	**2026**
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*

Индикаторҳои натиҷаҳои мустақим, индикаторҳои захираҳо, омилҳои харҷ ва меъёрҳо (<u>аз ҷумла нишондиҳандаҳои ҲРУ ва/ё нишондиҳандаҳои тавсифкунандаи ҲРУ (шумораи тақсимоти гендерӣ ва тақсимоти синну сол)</u>

Индикатори 1					
Индикатори 2					
Индикатори 3					
Дар сурати лозима сатр илова карда шавад					

3. Тағйирёбии нарх ва ҳаҷмҳои хароҷот (бинобар тағйирёбии истеъмоли захираҳо ё расонидани хизматрасониҳои давлатӣ)

Наименование	**Нишондиҳандаҳо**

	2022 (ичроиш)	2023 (нақша)	дурнамо		
			2024	2025	2026
Тағйирёбии нархҳо (маълумоти Вазорати молияи ҶТ)					
21 Пардохти музди меҳнати кормандон ва маблағҷудокуниҳои андозӣ*			%	%	%
22 Хароҷот барои мол ва хизматрасониҳо			%	%	%
24 Хароҷот барои пардохти кӯмакҳои молиявӣ (субсидияҳо)			%	%	%
27 Хароҷоти дигар			%	%	%
28 Амалиётҳо ба дороиҳо ва уҳдадориҳо			%	%	%
Дар сурати лозима сатр илова карда шавад			%	%	%
Тағйирёбии ҳаҷмҳо					
21 Пардохти музди меҳнати кормандон ва маблағҷудокуниҳои андозӣ *			%	%	%
22 Хароҷот барои мол ва хизматрасониҳо			%	%	%
24 Хароҷот барои пардохти кӯмакҳои молиявӣ			%	%	%
27 Хароҷоти дигар			%	%	%
28 Амалиётҳо ба дороиҳо ва уҳдадориҳо			%	%	%
Дар сурати лозима сатр илова карда шавад			%	%	%
4. Ҳисобкунии хароҷоти заминавӣ					
Хароҷоти заминавӣ (ҳазор сомонӣ)	**2022 (ичроиш)**	**2023 (нақша)**	**дурнамо**		
			2024	**2025**	**2026**
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***
Ҳамагӣ					
Аз ҷумла аз рӯи гурӯҳҳои гурӯҳбандии иқтисодии буҷет:					
21 Пардохти музди меҳнати кормандон ва маблағҷудокунӣ ба эҳтиёҷоти иҷтимоӣ					
22 Хароҷот барои мол ва хизматрасониҳо					
24 Хароҷот барои пардохти кӯмакҳои молиявӣ					
27 Хароҷоти дигар					
28 Амалиётҳо ба дороиҳо ва уҳдадориҳо					
Дар сурати лозима сатр илова карда шавад					

5. Хароҷоти заминавӣ мутобиқи гурӯҳбандии иқтисодӣ					
Ҳамагӣ					
Аз ҷумла аз рӯи гурӯҳҳои гурӯҳбандии иқтисодии буҷет:					
21 Пардохти музди меҳнати кормандон ва маблағҷудокуниҳои андозӣ*					
22 Хароҷот барои мол ва хизматрасониҳо					
24 Хароҷот барои пардохти кӯмакҳои молиявӣ					
27 Хароҷоти дигар					
28 Амалиётҳо ба дороиҳо ва ӯҳдадориҳо					
Дар сурати лозима сатр илова карда шавад					

Шакли 2.3. Хароҷоти миёнамуҳлати заминавӣ барои лоиҳаҳои амалкунандаи Барномаи сармоягузориҳои давлатӣ (БСД), Лоиҳаҳои сармоягузориҳои асосии марказонидушуда (ЛСАМ)							
Бахш							
ТАМБ							
Бахш / Номи лоиҳа (ҲРУ асосӣ)	***Коди лоиҳа***	**Санаи оғоз ва итмом**	**Ҳамагӣ хароҷот аз рӯи сармоягузориҳои асосии лоиҳа***	**Буҷети тасдиқшуда соли 2023**	**Ҳамагӣ хароҷот аз рӯи сармоягузориҳои асосӣ (ҳамаи сарчашмаҳо)**		
					2024	**2025**	**2026**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**
Лоиҳаҳои сармоягузорӣ							
Ҳамагӣ дар бахш							
Лоиҳаи 1							
Лоиҳаи 2							
Лоиҳаи 2							
…							
Иншоотҳои сармоягузории давлатӣ							
Ҳамагӣ *дар базш*							
Иншооти 1							
Иншооти 2							
Иншооти 3							
…							

Ҳамаи хароҷот бо ҳазор сомонӣ нишон дода шудааст

Шакли 2.4. Хароҷоти миёнамуҳлати заминавӣ барои лоиҳаҳои сармоягузории амалкунанда

Маълумоти асосӣ

Бахш / Номи лоиҳа	Коди лоиҳа	Санаи оғоз ва итмом	Арзиши умумии лоиҳа*	% азхудкунӣ **	Буҷети тасдиқшудаи соли 2023	Ҳамагӣ хароҷот аз рӯи сармоягузориҳои асосӣ (ҳамаи сарчашмаҳо)*			Хароҷоти ҷории лозимии оянда аз буҷети давлатӣ***		
						2024	2025	2026	2024	2025	2026
	1	2	3	4	5	6 (9+12+15+18)	7 (10+13+16+19)	8 (11+14+17+20)	9	10	11
Вазифавӣ (ҲРУ [5]), ҳамагӣ											
Лоиҳаи 1											
Лоиҳаи 2											
Вазифавӣ (ҲРУ), ҳамагӣ											
Лоиҳаи 1											
Лоиҳаи 2											

[5] нишон додани рамзи ҲРУ ё вазифаи ҲРУ агар алоқамандӣ мавҷуд бошад

Тақсимоти хароҷоти лоиҳаи сармоягузорӣ мутобиқи сарчашмаҳои маблағгузорӣ

Вазифавӣ (ҲРУ) / *Номи лоиҳа*	Буҷети давлатӣ*			Сармоягузориҳои берунӣ						Маблағҳои ғайрибуҷетӣ*		
				Қарз			Грант					
	2024	2025	2026	2024	2025	2026	2024	2025	2026	2024	2025	2026
	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Вазифавӣ (ҲРУ), ҳамагӣ												
Лоиҳаи 1												
Лоиҳаи 2												

Бахши 2, ҳамагӣ												
Лоиҳаи 1												
Лоиҳаи 2												
Лоиҳаи 3												

Шакли 2.5. Хароҷоти миёнамуҳлати заминавӣ барои иншоотҳои сармоягузории амалкунандаи давлатӣ

Бахш / Номи объект	***Коди объект***	**Санаи оғоз ва итмом**	**Арзиши умумии объект** *	**% азхуд кунӣ****	**Буҷети тасдиқшуда барои соли 2023**	**Ҳамагӣ хароҷот аз рӯи сармоягузориҳои асосӣ (ҳамаи сарчашмаҳо)***			**Буҷети давлатӣ ***			**Маблағҳои ғайрибуҷетӣ***			**Хароҷоти лозимии ҷорӣ аз буҷети давлатӣ *****		
						2024	**2025**	**2026**	**2024**	**2025**	**2026**	**2024**	**2025**	**2026**	**2024**	**2025**	**2026**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6 (9+12)**	**7 (10+13)**	**8 (11+14)**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**	**17**
Вазифавӣ (ҲРУ)																	
Ҳамагӣ дар бахш																	
Иншооти 1																	
Иншооти 2																	
Иншооти 3																	
Бахши 2																	
Вазифавӣ(ҲРУ) ***Ҳамагӣ***																	
Иншооти 1																	
Иншооти 2																	
Иншооти 3																	

Дар асл иҷрои молиявии лоиҳа ба санаи 31/12/2022 (дар муқоиса бо буҷети умумии лоиҳа)

***Ҳамаи хароҷоти дигарро дар бар мегирад, ба истиснои сармоягузориҳои давлатие, ки аз буҷет барои баҳрабардорӣ ва нигоҳдории дороиҳои тавассути сармоягузорӣ бавуҷудомада талаб карда мешавад.

Ин хароҷоти ҷорӣ бояд дар дархости буҷети вазоратҳои соҳавӣ (линиявӣ) низ, ки ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод мегарданд, дарҷ карда шаванд. Шаклҳои 2.4 ва 2.5 маълумоти умумиро дар бораи хароҷоти заминавии лоиҳаҳо ва объектҳои сармоягузории давлатӣ дар бар мегиранд. Шакли 2.3 дар асоси шаклҳои дар боло зикргардида таҳия мегардад ва ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ТАМБ соҳавӣ барои ҳисобкунии минбаъдаи хароҷоти зарурии ҷорӣ барои баҳрабардории объектҳо дар оянд ирсол карда мешавад.

Шакли 2.6. Ташаббусҳои нави буҷетӣ					
ТАМБ соҳавӣ					
Бахш				*Сана ва имзои роҳбар (Вазир)*	
Ҳаҷми хароҷот аз рӯйи ташаббусҳои нав бо назардошти расидан ба ҲРУ (ҳазор сомонӣ)				**Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетӣ дар назди Вазорати молияи ЧТ (мувофиқа карда шуд/рад карда шуд**	**Эзоҳ**
	2024	**2025**	**2026**		
МАБЛАҒИ УМУМӢ					
Ташаббуси 1 (Рамзи ҲРУ)					
Ташаббуси 2 (Рамзи ҲРУ)					
Ташаббуси 3 (Рамзи ҲРУ)					
Сана ва имзои раиси Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетии Вазорати молия					

***Шакли 2.7. Дархост барои маблағгузории ташаббуси нав**		**Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетӣ дар назди Вазорати молияи ЧТ (мувофиқа карда шуд/рад карда шуд**	**Эзоҳ**
Бахш			
Вазорати соҳавии пешбар			
Дархост барои самтҳои нави сиёсат			
Номи афзалият			
Мақсади ташаббуси нави афзалиятнок			
Натиҷаҳои мақсаднок (миқдорӣ) ва нишондиҳандаҳои алоқаманд ба ҲРУ, ки тағйироти дониш, малака, дастрасӣ ба молу хизматрасониҳо, сифати зиндагии гурӯҳҳои гуногуни шаҳрвандонро инъикос мекунанд.			

Шарҳи муфассали ташаббуси афзалиятнок					
Ишораҳо ба Стратегияи миллии рушд /Ҳадафҳои Рушди Устувор (ҲРУ) / БМР то 2025/Паёми Президенти ҶТ (ба фасли/бахши мушаххас)					
Ишора ба стратегияи соҳавӣ (ба фасл/бахши мушаххас)					
Хароҷот барои гурӯҳбандии иқтисодӣ (ҳазор сомонӣ)					
Гурӯҳбандии иқтисодии буҷет	**2024**	**2025**	**2026**		
Ҳамагӣ					
аз ҷумла					
Пардохти музди меҳнат ва маблағҷудокуни ба иҳтиёҷоти иҷтимоӣ (21)					
Хароҷот барои мол ва хизматрасониҳо (22), *ҒАЙР АЗ ХАРОҶОТИ ХУСУСИЯТИ САРМОЯГУЗОРИДОШТА*					
Хароҷот барои пардохти кӯмакҳои молиявӣ(субсидияҳо) (24)					
Маблағҳои сармоягузорӣ,					
аз ҷумла,					
Хароҷоти асосӣ (28)					
Хароҷоти хусусияти сармоягузоридошта аз рӯи гурӯҳҳои дигари моддаҳои Гурӯҳбандии иқтисодии буҷет (22)					
Дар сурати лозимӣ сатр илова карда шавад					
Қарори Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетии Вазорати молия (мувофиқа карда шуд/рад карда шуд)					
Сана ва имзои раиси Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетии назди Вазорати молия					

Барои ҳар як ташаббуси пешниҳодшаванда шаклҳои ҷудогонаи 2.7 бояд пешниҳод карда шаванд.

76. Лоиҳаҳои сармоягузории нав бояд ба Вазорати рушди иқтисод ва савдо дар ҷараёни таҳияи Барномаи сармоягузории давлатӣ (БСД) пешниҳод карда шаванд. Минбаъд ҳангоми таҳияи нишондиҳандаҳои сармоягузории давлатӣ, Вазорати рушди иқтисод ва савдо "Номгӯи кӯтоҳ"-ро аз рӯйи лоиҳаҳои сармоягузории нав таҳия менамояд, ки аз рӯйи дараҷаи афзалиятнокияшон ба тартиб даровarда шудаанд. (Шакли 2.8 ва 2.9) инчунин мухтасари сиёсат, ки вазъи гендериро дар бахши ташаббуси афзалиятноки нав тасвир мекунад.

77. Лоиҳаҳои сармоягузорӣ бояд пай дар пай, аз рӯйи дараҷаи муҳимият ва аҳамияти лоиҳаҳои алоҳида барои рушди иҷтимоию иқтисодии ҷумҳурӣ ба тартиб даровarда шаванд.

78. Дар ҷараёни баҳодиҳӣ ва афзалиятнокунонии лоиҳаи сармоягузорӣ Вазорати рушди иқтисод ва савдо бояд ба инобат гирад:

а) мувофиқатӣ бо афзалиятҳои миллӣ, ки дар ҳуҷҷатҳои стратегии калидӣ муайян шудаанд (ҲРУ, БМР, Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва барномаҳои миллию соҳавӣ)

б) натиҷаҳои молиявии дарназардошташуда аз лоиҳа (меъёри даромаднокии дохилӣ ва даромади софи дисконтӣ);

в) арзиши дарназардошташуда ва манфиат аз лоиҳа (ки ба рушди иҷтимоӣ-иқтисодии давлат аҳамияти муҳим дорад);

г) сатҳи омодагии лоиҳа (заминаи қонунгузорӣ ва институтсионалӣ, асосноккунии техникӣ-иқтисодӣ ва агар муҳим бошад, баҳодиҳии таъсир ба муҳити зист ва ҳоказо) ва имконияти потенсиалии ҷорӣ намудани лоиҳа бе ба таъхир мондан дар давраи банақшагирифташуда.

79. Бо мақсади беҳтар гардонидани ҷараёни қабули қарори Ҳукумат ва интихоби лоиҳаҳои сармоягузорӣ дорои аҳамияти баланди афзалиятнокӣ, лоиҳаҳои афзалиятноки нав бояд аз ҷониби Вазорати рушди иқтисод ва савдо ба ду категория А ва Б гурӯҳбандӣ карда шаванд.

80. Ба категорияи А (категорияи лоиҳаҳои сармоягузории муҳимтарини афзалиятнок) лоиҳаҳое ворид карда мешаванд, ки ба талаботҳои зерин ҷавобгӯ бошанд.

1) лоиҳа ба афзалиятҳое, ки дар ҳуҷҷатҳои стратегии давлат инъикос ёфтаанд, ҷавобгӯ мебошад (Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва барномаҳои миллию соҳавӣ).
2) ҳисоби даромаднокии лоиҳа гузаронида шудаанд (ба монанди меъёри дохилии даромаднокӣ, фоидаи софи дисконтӣ ва ғайраҳо);
3) ҳисоби хароҷот ва даромади лоиҳа амалӣ шудааст (аз нуқтаи назари муҳимият барои рушди иҷтимоӣ-иқтисодии давлат);
4) манфиати дарназардошташудаи лоиҳа барои ҷамъият, ки бояд нисбат ба лоиҳаҳои сармоягузории категорияи Б бештар бошад.

81. Лоиҳаҳои боқимонда бояд ба категорияи Б дохил карда шаванд, ки он низ лоиҳаҳои аҳамияти баландро дарбар мегирад, ин лоиҳаҳо новобаста ба он ки ба меъёрҳои категорияи А мувофиқат намекунанд, лекин аз ҷониби Вазорати рушди иқтисод ва савдо барои тасдиқ ҳамчун афзалияти буҷетӣ пешниҳод шудаанд.

Шакли 2.8. Хароҷоти миёнамуҳлати лоиаҳои нави афзалиятнок сармоягузорӣ

Афзалиятнокӣ дар алоқаманди бо ҲРУ сатҳи таъсиррасони*	*Номи лоиҳа*	*Коди лоиҳа*	Санаи оғоз ва итмом	Ҳамагӣ хароҷот аз рӯи сармоягузориҳои капиталии лоиҳа*	Ҳамагӣ хароҷоти Сармоягузориҳои капиталӣ (ҳамаи сарчашмаҳо)*			Буҷети давлатӣ*			Сармоягузориҳои берунӣ						Маблағҳои ғайрибуҷетӣ**			Хароҷоти лозимии ҷорӣ Буҷети давлатӣ ***			Сарчашмаи сармоягузо-риҳои берунӣ
											Қарз			Грант									
					2024	2025	2026	2024	2025	2026	2024	2025	2026	2024	2025	2026	2024	2025	2026	2024	2025	2026	
1	2	3	4	5	6 (9+12+15+18)	7 (10+13+16+19)	8 (11+14+17+20)	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	22	23	24	25
Лоиҳаҳои Категорияи А																							
	Лоиҳаи1																						
	Лоиҳаи 2																						
	Лоиҳаи 3																						
Лоиҳаҳои Категорияи Б																							
	Лоиҳаи 1																						
	Лоиҳаи 2																						
	Лоиҳаи3																						
	Лоиҳаи 4																						

Шакли 2.9. Хароҷоти миёнамуҳлати иншоотҳои нави афзалиятнок сармоягузории давлатӣ

Афзалиятнокӣ дар алоқаманди бо ҲРУ сатҳи таъсиррасони	*Номи лоиҳа*	*Коди лоиҳа*	Санаҳои оғоз ва итмом	Ҳамагӣ хароҷот аз рӯи сармоягузориҳои капиталии лоиҳа*	Ҳамагӣ хароҷоти сармоягузориҳои капиталӣ (ҳамаи сарчашмаҳо)*			Буҷети давлатӣ*			Маблағҳои ғайрибуҷетӣ**			Хароҷоти лозимаи ҷории Буҷети давлатӣ ***		
					2024	2025	2026	2024	2025	2026	2024	2025	2026	2024	2025	2026
1	2	3	4	5	6 (9+12)	7 (10+13)	8 (11+14)	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Лоиҳаҳои Категорияи А																
	Объекти 1															
	Объекти 2															
	Объекти 3															
Лоиҳаҳои Категорияи Б																
	Объекти 1															
	Объекти 2															
	Объекти 3															
	Объекти 4															

* Нишон додани лоиҳаҳо аз рӯи дараҷаи афзалиятнокӣ ва мутобиқат ба сиёсати давлатӣ сатҳи таъсиррасонӣ барои ноил гардида ба ҲРУ тибқи арзёбии Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон

**Хароҷоти ҷориро дар бар намегирад

***Ҳамаи хароҷоти дигарро дар бар мегирад, ба истисноӣ сармоягузориҳои давлатие, ки аз буҷет барои баҳрабардорӣ ва нигоҳдории дороиҳои тавассути сармоягузориҳо бавуҷудоянда талаб карда мешаванд. Ин хароҷоти ҷорӣ бояд дар дархости буҷетии ТАМБ соҳавӣ низ, ки ба Вазорати молия пешниҳод мегарданд, дарҷ карда шаванд.

Шакли 2.10. Ҷамъбасти ташаббусҳои нави буҷетӣ						
	ТАМБ соҳавӣ				**Сана ва имзои роҳбар**	
Бахш						
	Ҳаҷми харочот аз рӯи ташаббусҳои нав (ҳазор сомонӣ)				Қарори Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетии назди Вазорати молия (мувофиқа карда шуд/рад карда шуд)	Эзоҳ
		2024	**2025**	**2026**		
Ҳамагӣ						
Ташаббуси 1 **<u>алоқаманди бо ҲРУ нишон дода шавад</u>**						
ТАМБ 1						
ТАМБ 2						
ТАМБ 3						
Ташаббуси 2 **<u>алоқаманди бо ҲРУ нишон дода шавад</u>**						
ТАМБ 1						
ТАМБ 2						
ТАМБ 3						
Ташаббуси 3 **<u>алоқаманди бо ҲРУ нишон дода шавад</u>**						
	ТАМБ 1 ТАМБ 2 ТАМБ 3					
	Сана ва имзои **раиси Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетии Вазорати молия**					

ЗАМИМАИ №3: ҲАДДИ НИҲОИИ ХАРОҶОТ

Шакли 3. Ҳадди ниҳоии харочот аз рӯи бахшҳо					
	нақша	дурнамо			
	2023	**2024**	**2025**	**2026**	
Ҳамагӣ харочот:					
- маблағҳои буҷетӣ					
Аз ҷумла,					
Музди меҳнат					
Харочоти ҷорӣ					
Харочоти асосӣ					
- Маблағҳои махсус					
- Суғуртаи иҷтимоӣ*					
Харочот барои чораи нави сиёсат (афзалиятҳо)					
аз ҷумла:					
Ташаббуси 1.					
Ташаббуси 2.					
Ташаббуси 3.					

*Эзоҳ: Маблағи суғуртаи иҷтимоӣ аз музди меҳнат муайян мегардад ва ба таври ҷудогона инъикос карда мешавад.						
Шакли 3.1. Ҳадди ниҳоии хароҷот аз рӯи барномаҳои буҷетии бахш						
	Буҷет 2022 (иҷроиш)	**Буҷет 2023 (нақша)**	**Хароҷоти заминавӣ**			**ҲРУ (вазифаи ҲРУ аз рӯи мувофиқат гурӯҳбандӣ шудааст**
			2024	**2025**	**2026**	
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	
Бахши 1						
Барномаи ….						
Барномаи ….						
Барномаи ….						
Бахши 2						
Барномаи ….						
Барномаи ….						
Барномаи ….						
Бахши 4.						
Барномаи ….						
Барномаи ….						
Барномаи ….						
Аз рӯи зарурат сатр илова карда шавад						

Шакли 3.2 Тақсимоти ҳадди ниҳоии соҳавӣ аз рӯи ТАМБ бахш				
Бахш____				
	Нақша 2023	Пешгӯӣ		
		2024	**2025**	**2026**
Ҳамагӣ (1)				
ҶАМЪИ ХАРОҶОТИ ҶОРӢ (2)				
Буҷети ҷумҳуриявӣ (3)				
ТАМБ..........				
ТАМБ..........				
ТАМБ..........				
ТАМБ..........				
Аз рӯи зарурат сатр илова карда шавад				
Музди меҳнат				
Фонди суғуртаи иҷтимоӣ (4)				
Буҷетҳои маҳаллии муттаҳидшуда (5)				
ҲАМАГӢ ХАРОҶОТИ АСОСӢ (6)				
Ташаббусҳои нави буҷетӣ (7)				

Эзоҳот:
(ба сатри 1) Ҳадди ниҳоии умумии бахш баробар аст ба маблағи сатрҳои 2+6+7+8
(ба сатри 2) Ҷамъбасти хароҷоти ҷорӣ баробар аст ба маблағи сатрҳои 3+4+5
(ба сатри 3) Ҳаҷми умумии хароҷоти ҷорӣ бо тақсимбандӣ аз рӯи ТАМБ
(ба сатри 6) Тақсимоти хароҷоти асосӣ (сармоягузориҳо) аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад
(ба сатри 7) Барои қабули қарор дар бораи афзоиш додани ҳаҷми музди меҳнат дар бахш Фонди музди меҳнат бо сатри алоҳида нишон дода шудааст.